

Verslag Subcommissie Controle en Financiën

28 augustus 2017 van 18.00 – 19.30 uur (Stadhuis Perskamer)

Subcommissie: Peter van Corler (voorzitter), Bas Meijer, Reinhild Freytag, Erwin Derks, Michel Eggermont, Joost Gerrits (commissiegriffier, verslag).

Overige deelnemers: Frank Halsema (concernmanager Financiën en Control), Annemarie Koolenbrander (BCS), Rob Bouman (BDO), Eelke-Jan Jongsma (BDO),

Afwezig: Jeroen Kreijkamp (wethouder Financiën), Dimitri Gilissen, Cees Bos, Anja Eling (Team audit), Gerth Molenaar (Rekenkamer).

1. a. Opening en mededelingen.

- De voorzitter meldt dat Jeroen Kreijkamp (wethouder Financiën), Dimitri Gilissen, Anja Eling (Team audit), Gerth Molenaar (Rekenkamer) zich hebben afgemeld voor de subcommissie.

b. Vaststellen agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. a. Verslag van 22 mei 2017 (bijlage 2a).

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

b. Verslag van 29 mei 2017 (bijlage 2b).

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

c. Verslag van delegatieoverleg 22 mei 2017 (bijlage 2c).

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

d. Verslag van delegatieoverleg 26 juni 2017 (bijlage 2d, geheim).

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen en verzonden stukken.

De leden bespreken bij de agendapunten de volgende documenten:

- Bij punt 2: Verslagen van subcommissie en delegatieoverleg (B2a t/m d, inclusief geheime bijlage B2d).
- Bij punt 4: Opdrachtbevestiging werkzaamheden accountantscontrole 2017 ('jaarplan') incl. concept-raadsvoorstel (bijlage B4a t/m d, inclusief geheime bijlagen B4b en B4d)
- Bij punt 5: 2e Technische Begrotingswijziging (B5a t/m b).
- Bij punt 6: Tussentijdse evaluatie Pilot Raadsaudit (bijlage 6a)

4. Opdrachtbevestiging werkzaamheden accountantscontrole 2017 ('jaarplan') incl. concept-raadsvoorstel (bijlage 4a, t/m d).

Achtergrond: De concept-opdrachtbevestiging is reeds besproken in twee delegatieoverleggen in mei en juni jl.. Na deze vergadering wordt het stuk aangeboden aan de commissie M&S.

Dhr. Bouman legt uit dat er een aanbestedingsovereenkomst is met de gemeente Utrecht, maar dat ieder jaar de opdracht wordt geactualiseerd middels de opdrachtbevestiging. Hierin worden de verschillende verantwoordelijkheden vastgelegd, bijvoorbeeld rondom het aanpakken van fraude. Daarnaast geeft BDO een toelichting op wat de aanpak voor de controle zal zijn. Deze aanpak wijzigt dit jaar nauwelijks ten opzichte van vorig jaar. Ook wordt in de opdrachtbevestiging opgenomen wat de specifieke aandachtspunten zijn voor de controle. De subcommissie kan hier suggesties voor doen en de aandachtspunten zijn ook besproken in het delegatieoverleg. De aandachtspunten voor dit jaar zijn:

1. IT-beheersmaatregelen in de financiële systemen;
2. naleving inkoop- en aanbestedingsregels (specifiek voormalige 2B- diensten);
3. meer concernbrede en risicogerichte aansturing IC en Audit;
4. versterken zelfcontrolerend vermogen jaarrekeningproces.

Dhr. Derks vraagt naar de voortgang op deze vier aandachtspunten. In hoeverre zijn dit dezelfde onderwerpen als vorig jaar en is er zicht op verbetering rond deze aandachtspunten? Dhr. Bouman antwoordt dat IT vorig jaar ook al een aandachtspunt was. Ook is er vorig jaar aandacht besteed aan het sociaal domein. Het is goed dat aan aandachtspunten opvolging gegeven kan worden, maar het is wel de bedoeling dat op termijn deze aandachtspunten niet meer terugkomen. Dhr. Meijer vult aan dat in het verleden de subsidieprocessen ook een aandachtspunt was, maar dit aandachtspunt inmiddels is losgelaten. Dhr. Bouman legt uit dat de vier genoemde aandachtspunten de belangrijkste zijn. Daarnaast zijn er ook andere onderwerpen waar naar gekeken wordt zoals

de taakvelden die nu verplicht zijn vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de implicaties van de invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb).

Dhr. Meijer herinnert dat in het accountantsverslag een aanbeveling is gedaan over begrotingsdiscipline. De accountant constateert voor het Jaarverslag 2016 dat het resultaat ongeveer 5% afwijkt van de totale begrote lasten. Dit ligt ruim boven de door de accountant gehanteerde ervaringsnorm van 2-3%. Naar de mening van de accountant is dit een groot verschil en kan de vraag gesteld worden of er nog sprake is van een adequaat voorspellend vermogen van de begroting. Dhr. Meijer ziet dat er nu voor het programma Bereikbaarheid een kasschuif plaatsvindt. Het saldo van deze verschuivingen is bijna nul, maar er heeft tussen de jaren een flinke verplaatsing plaatsgevonden. Wat betreft dhr. Meijer is de kwaliteit van de begroting daarom een aandachtspunt. Dhr. Bouman geeft aan dat naar dit punt gekeken kan worden, naast dat BDO ook aandacht heeft voor de begrotingsrechtmatigheid. De kasschuif kan onderdeel zijn van de jaarcontrole, maar het is niet nodig hier een apart aandachtspunt van te maken. Dhr. Meijer stemt hier mee in.

Dhr. Gerrits legt uit dat het in de planning van de jaarcontrole niet gaat lukken om de Managementletter tijdig aan te leveren, zodat de subcommissie de Managementletter en de bijbehorende collegereactie niet kan bespreken voor de Programmabegroting in de raadscommissies behandeld wordt op 24 tot 26 oktober. Op verzoek van BDO is de planning naar achter verschoven. BDO spreekt de verwachting uit dat de Managementletter op 23 oktober as. aan de raad kan worden aangeboden. Het is gebruikelijk dat de Managementletter samen met de Programmabegroting wordt behandeld. Nu zijn er twee mogelijkheden, de Managementletter wordt niet behandeld in de subcommissie en gaat rechtstreeks naar de raad, of de subcommissie behandelt de Managementletter in de vergadering van de subcommissie op 13 november as., maar dan kan de Managementletter niet in samenhang behandeld worden met de Programmabegroting.

Dhr. Eggermont vindt dat de informatie wel beschikbaar moet zijn voor de raadsleden en wil voorkomen dat de subcommissie het verwijt krijgt dat informatie wordt achtergehouden voor de commissie. Dit moet de subcommissie dus goed communiceren naar de raad. Dhr. Meijer vindt het niet direct noodzakelijk dat de managementletter samen wordt behandeld met de Programmabegroting. Dhr. Bouman legt uit dat de Managementletter in eerste instantie wordt opgesteld voor het college. In de Managementletter wordt met name de interne beheersing van de organisatie beoordeeld. Het is daarom niet noodzakelijk de Managementletter in samenhang te behandelen.

De voorzitter concludeert dat de subcommissie een brief naar de raad stuurt met een uitleg over het proces rond de managementletter. Deze brief licht toe dat het opstellen van de Managementletter vertraging heeft opgelopen. De planning voor de Managementletter is op

verzoek van BDO gewijzigd. Het is daardoor niet mogelijk om de Managementletter en de bijbehorende collegereactie in de subcommissie te behandelen voordat de Programmabegroting wordt behandeld in de raadscommissies. BDO heeft het voornemen om de managementletter voor maandag 23 oktober aan te bieden aan de raad. De subcommissie neemt in overweging dat het niet noodzakelijk is om de Managementletter in samenhang te behandelen met de Programmabegroting. De subcommissie koppelt daarom de behandeling van de Managementletter en de bijbehorende collegereactie los van de behandeling van de Programmabegroting. De beide stukken zullen nu op maandag 13 november behandeld worden in de subcommissie. Mochten de fracties hier bezwaar tegen hebben, dan kunnen zij reageren op de brief. Daarna kunnen fracties, wanneer dit wenselijk is, de Managementletter agenderen voor de commissie Mens & Samenleving.

De voorzitter legt geheimhouding op en de vergadering gaat besloten verder.

De voorzitter heft de geheimhouding op en de vergadering gaat in de openbaarheid verder.

5. 2e Technische Begrotingswijziging 2017 (bijlage 5a t/m b).

Achtergrond: Jaarlijks bespreekt de subcommissie de Technische Wijzigingen op de begroting. Aandachtspunt is de technische herkenbaarheid van de wijzigingen.

Mevr. Koolenbrander licht toe dat de opzet van de Technische wijziging anders is dan voorgaande keren. Het document wordt nu opgebouwd door middel van een nieuw systeem LIAS en laat nu de gehele mutatie zien. Hierdoor is de mutatie beter te volgen en hoeft er minder toelichtende tekst worden opgenomen. Mevr. Koolenbrander vraagt naar de mening van de leden betreffende de wijzigingen in de opzet van het document.

Dhr. Meijer vindt dat de Technische Wijziging per keer een stapje inzichtelijker wordt. Dat is prettig. Dhr. Eggermont vindt het prettig dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen incidenteel en structureel. Soms is het niet duidelijk waarom sommige posten meerjarig incidenteel zijn en niet structureel. Dhr. Halsema legt uit dat dit stuk daarbij helpt. Het is nu mogelijk om aan de hand van dit stuk te bespreken of iets structureel of meerjarig incidenteel is.

Dhr. Derks vraagt om meer toelichting bij mutatie 13. Deze was structureel opgenomen, maar wordt nu afgeboekt. Dhr. Meijer stelt dat dit beleidsarm is, omdat de regeling stopt. Mevr. Koolenbrander geeft aan dat de post eerder onterecht structureel ingeboekt was.

Dhr. Van Corler constateert dat voor een aantal programma's er geen mutaties zijn en verzoekt of dit kan worden verduidelijkt door het toevoegen van een toelichtende zin.

Daarnaast vindt dhr. Van Corler het handig als alle mutaties wordt opgeteld, zodat het saldo van de mutatie duidelijk wordt en dit overeenkomt met de bedragen in de tabel.

Mevr. Koolenbrander legt uit dat bij mutatie 10 een verkeerd bedrag staat. Het laatste bedrag in de tekst klopt niet. Dit zal worden verwerkt in een 'strekt ter vervanging.'

Dhr. Van Corler vraagt hoe beleidsarm mutatie 9 is. Had dit ook niet in een integrale afweging meegenomen moeten worden? Dhr. Meijer vindt dat deze middelen wat hem betreft beschikbaar blijven voor onderwijs, maar dat dit een politieke uitspraak is die niet in deze commissie thuishoort. Dhr. Halsema antwoordt dat deze mutatie een verwerking is van de afspraken in het Meerjarig Perspectief Onderwijshuisvesting. De verwerking hier is dus een technische.

6. Tussentijdse evaluatie Pilot Raadsaudit (bijlage 6a, 6b)

Dhr. Meijer stelt dat het niet realistisch is deze week een uitspraak te hebben over de onderwerpen voor de Raadsaudit dit najaar. Vermoedelijk kan de fractie van D66 niet instemmen met de aan het begin van het reces voorgestelde onderwerpen Economie en Werk en Inkomen. Volksgezondheid zou waarschijnlijk wel een mogelijkheid zijn, wat betreft de fractie van D66. De onderwerpkeuze zal later op de avond worden behandeld in het fractieoverleg van D66. Dhr. Van Corler geeft aan dat bij de onderwerp keuze dit voorjaar de begeleidingscommissie de onderwerpen heeft gekozen. Toen is de keuze ook niet specifiek voorgelegd aan de fracties. Dhr. Meijer reageert hierop en stelt dat het niet de bedoeling is om een proces op te tuigen om het proces, maar als er fracties zijn die niet kunnen instemmen met het onderwerp, dat er dan wel iets aangedaan moet worden. Daarbij speelt er veel bij het programma Werk en Inkomen. Het risico is dat er dan wordt geschoten op een bewegend doel. Dat leidt dan tot vergelijkbare conclusies als bij het programma Jeugd dit voorjaar.

Dhr. Eggermont vindt dat er wel onderwerpen gekozen moeten worden waar vlees aan zit. Dhr. Derks stelt dat het voor Jeugd lastig was om een oordeel te vellen, maar dat het wel een leerzame exercitie was. Dhr. Van Corler stelt dat er altijd wel een reden is om een onderwerp niet te kiezen. Dhr. Meijer vraagt wat de situatie gaat zijn als de fractie van D66 niet kan instemmen met de onderwerpen. Dhr. Van Corler geeft aan dat dit niet duidelijk is, maar het is niet zo dat 1 fractie een veto kan uitspreken over de onderwerpkeuze.

Mevr. Freytag stelt voor om, in het geval D66 niet kan instemmen, een rondje te maken langs te fracties voor de onderwerpkeuze en het vinden van rapporteurs. Hier wordt mee ingestemd.

7. Wvttk

In de subcommissie van 29 mei jl. is gevraagd om vrije ruimte op de agenda van de subcommissie te creëren voor het behandelen van onderwerpen die niet zijn aangemeld. Hier wordt met het agendapunt Wvttk de mogelijkheid toe geboden.

Dhr. Van Corler geeft aan dat vorig jaar in de subcommissie is gesproken over de werkwijze voor financiële voorstellen. De vraag is of de fractie hier nu nog over geïnformeerd moeten worden, of dat deze werkwijze meegegeven kan worden aan de nieuwe raad. Dhr.

Eggermont geeft aan dat het logisch is om dit door te sturen naar de nieuwe raad, maar dat ook de huidige raad hierover geïnformeerd kan worden. De subcommissie stemt hiermee in.

8. Jaarplan 2017.

Behandelveorstel: Het jaarplan wordt elke vergadering geactualiseerd. Wijzigingen t.o.v. de vorige versie zijn schuin gearceerd. Alle vergaderingen vinden plaats in Stadhuis Perskamer.

Datum en tijdstip 2017	Onderwerpen
<i>Overige onderwerpen</i>	– POS/erfpacht extern financieren (einde 2017). – <i>Nota Grondbeleid (eventueel bespreken i.c.m. woordvoerders Grondbeleid): verwacht einde van het jaar</i>
Ma. 2 oktober <u>17.30u</u> – 19.30u	Delegatie-overleg <i>Komt te vervallen.</i> Vergadering subcommissie – Vaststellen jaarplan subcommissie 2018. – <i>Memo Sturing d.m.v. outcome-indicatoren</i> – <i>Presentatie Invoering Venootschapsbelasting (Vpb).</i>
Ma. 13 november <u>17.30u</u> – 19.30u	Delegatie-overleg Overleg accountant, voorzitter, dhr. Meijer, Raadsadviseur, evt. andere leden subcommissie, team Audit, Financiën. Stand van zaken controle 2017 en nadere afspraken. Vergadering subcommissie – 3e Technische Wijziging 2017. – <i>Concept Managementletter 2017 van de accountant (in aanwezigheid accountant).</i>

Datum en tijdstip 2017	Onderwerpen
	- <i>Evt. Concept Reactie van het college op de Managementletter.</i> - <i>Programmabegroting 2018.</i> - <i>Advies aan commissie M&S en S&R over bovenstaande punten.</i> - Onderwerpen/ aandachtspunten voor onderzoeken in jaarplannen auditteam, Rekenkamer, accountant en evt. subcommissie.

9. Rondvraag en sluiting.

.....